

Motion till riksdagen 2005/06:Bo277

av **Lotta Hedström och Mona Jönsson (mp)**

Hälsopåverkan av elektromagnetiska fält och icke-joniserande strålning

Motionen delad mellan flera utskott

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att staten bör utforma riktlinjer för länsstyrelser och kommuner för inrättande av lågstrålande zoner för boende med överkänslighet för den allmänna strålningsmiljön.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att regeringen i övrigt bör upprätta en handlingsplan för att uppfylla rätten till skydd och boende som alla medborgare har enligt grundlagen, även för den del av befolkningen som inte längre kan vistas i offentliga miljöer eller i masttäta områden.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att regeringen i regleringsbrev till Statens strålskyddsinstitut bör uppdra åt dem att göra en självständig översyn av gränsvärdessättning för hälsopåverkan för all strålning, radiofrekvent och EMF-skapande utrustning, i privat och offentligt bruk, med avseende på effekt-, uppvärmnings- och frekvenspåverkan.¹
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att införa bygglovsplikt enligt PBL för basstationer för mobiltelefoni.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att förena försiktighetsprincipen enligt MB med tillämpningen av PBL, och därvid förtydliga innebörden av försiktighetsprincipen.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att skapa särskilda hänsynsregler och föreskrifter för användning av mobiltelefoni för unga människor.¹
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att skapa ett nationellt forskningsprogram med avsikt att klarlägga långsiktiga hälsoeffekter av daglig långtidsexponering för pulserande högfrekvent strålning.¹

Fel! Okänt namn på

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att miljö- och hälsokonsekvenserna av kommunikationssystemet Rakel bör prövas med ett MKB-förfarande innan systemet sätts i fullskaligt bruk.¹
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om behovet att märka telefoner med strålningsvärden för både inkommande och utgående signaler, för passivt läge och för aktivitet samt för absorption.¹
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om behovet av förstärkt konsumentupplysning för övrig trådlös telefoni.¹
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om behovet att förenkla förfarandet för sanering av elektromiljön på arbetsplatser, sjukhus, myndigheter och i offentlig miljö.²
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om en översyn av Försäkringskassans nya praxis att skärpa sjukpenningkraven för elöverkänsliga.³
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om elöverkänsligas behov av sanerad hem- och arbetsmiljö, rehabilitering, vård och arbetsträning.²
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om behovet av behandlingsinriktad medicinsk forskning.⁴

¹ Yrkandena 3 och 6–10 hänvisade till MJU.

² Yrkandena 11 och 13 hänvisade till AU.

³ Yrkande 12 hänvisat till SfU.

⁴ Yrkande 14 hänvisat till UbU.

Motivering

"I'm convinced there is a problem."
Engelsk försäkringsbolagsdirektör.

Den samlade exponeringen för pulserande strålning och elektromagnetiska fält har kontinuerligt ökat alltsedan FM-sändningarna började 1955. Hemelektronik och kontorsutrustning, samt utvecklingen på data- och telekommunikationsområdet, har tagit gradvisa språng som medfört att allt högre frekvensområden tagits i anspråk. I dag ligger 3 G-utrustningen nära gränsen för joniserande, dvs. direkt vävnadsskadande, strålning.

Miljöpartiet har ingen anledning eller möjlighet att göra forskningsmässiga bedömningar av innehåll eller trovärdighet i olika studier med avseende på hälsopåverkan och biologiska effekter från olika forskare och institutioner, men desto mer anledning att i ett kunskapsmässigt såpass omtvistat läge som nu råder se till att försiktighetsprincipen med alla sina implikationer hävdas. Detta borde också med regeringens försorg rimligtvis skett innan befolkningen exponerades med pulserande strålning på mikrovågsfrekvenser. Varje nytt tekniksprång adderar till den totala strålningsmiljön och spår på elektrostressen.

Skälen att lyfta upp denna fråga på en angelägen politisk agenda är flerfaldiga:

Regeringen har iscensatt en mycket heltäckande utbyggnad av master och basstationer för UMTS, dvs. 3 G, utan att en regelrätt miljökonsekvensbeskrivning företagits. Iakttagelsen är att efter utbyggnaden av det föregående systemet, GSM, steg sjukskrivningsfrekvensen och utbrändhetssymtomen på ett synkront sätt, och motsvarande ökning sker nu i takt med att 3 G-utbyggnaden fullföljs för att uppnå rikstäckning.

Hela 60 % av den svenska befolkningen känner oro för vad strålningsnivåer kan innebära för hälsan. Bland annat yttrar sig detta i att det i februari 2004 förelåg 1 149 överklaganden på mastbyggen i landet.

Försäkringsbolag tecknar inte försäkringar för mobiltelefonoperatörer för eventuella klagomål från konsumenter – ett faktum som visar att de som har konkreta incitament att bedöma risker och hälsopåverkan inte vill ta ekonomiska risker för att hävda ofarlighet med mobiltelefoni. Lloyds of London and Swiss Re, kända återförsäkrare, har rekommenderat andra bolag att skriva undantagsklausuler för att slippa betala kompensation för sjukdom förorsakad av långtidsexponering med lågnivåstrålning.

John Fenn på Sterling Underwriters säger: I've been concerned about this for some time and a few years ago I began writing exclusion clauses. I'm convinced there is a problem.

Men den viktigaste faktorn är ändå alla de tragiska vittnesmålen från, och desperationen hos, den växande skara människor som inte får förståelse från vare sig sjukvården, Försäkringskassan, arbetsgivare eller myndigheter för att de blir sjuka. En del riktigt känsliga blir helt utslagna av påverkan från elektroniska, elektriska, radiofrekventa och strålade installationer.

Fel! Okänt namn på

Miljöpartiet menar att samhället enligt regeringsformens portalparagraf har en oavvislig skyldighet att skydda befolkningen och se till att alla svenska medborgare har någonstans att bo. Samma förpliktigande finns i Strålskydds-institutets nu gällande regleringsbrev. Därför måste också det viktigaste kravet på politiskt och myndighetsmässigt agerande i dag vara att ta problemen, inte bara "människors oro", på allvar på riktigt och snarast inrätta i första steget länsvisa lågstrålande zoner, behandling och ett skyddat boende. Dessa människor, mastflyktingar kallade, har snart ingenstans att fly. Människors hälsa och medborgarnas krav måste gå före industrins vinstbehov.

Positiv men kritisk tekniksyn

Mobiltelefonin är säkerligen här för att stanna. 2002 såldes 2,3 miljoner mobiltelefoner i Sverige, och vi är många som trivs med och utnyttjar dess tjänster. Men därmed inte sagt att den är vare sig tekniskt perfekt eller i alla delar ofarlig.

Främst faller ansvaret på branschen att skyndsamt produktutveckla och därigenom skapa säkra och genomtestade system och produkter. Produkterna skall hålla för tydlig och informativ märkning om strålning med både effekt och frekvens. Återförsäljare skall med hedern i behåll kunna säga att handhavande av produkterna inte ger problem med hälsan. Så har utvecklingen blivit för till exempel dataskärmar, freonfria kylskåp och för snart sagt varje modern teknisk produkt. Det som aktivt bör eftersträvas, som den mest prioriterade produktutvecklingsåtgärden, är självklart att alla indikationer på hälso-skada elimineras. Detta torde även på kort sikt dessutom ge tydliga konkurrensfördelar.

Forskningsläget – vad skall bevisas?

Frågetecknen kring mobiltelefonins eventuella risker är många och det ges många olika svar. Den officiella forskningen, vidareförmedlad från SSI (Statens strålskyddsinstitut) och Socialstyrelsen, inklusive Försäkringskassan, uttalar klart att det inte föreligger någon fara eller att det är omtvistat att strålning och elektrostress är skadligt. Inte heller på Konsumentverkets hemsida finns ett ord av varning eller tveksamhet om hälsopåverkan av mobiltelefoni. Vi i Miljöpartiet menar att detta är ett alldeles bakvänt förhållningssätt. Med allt stöd i hur försiktighetsprincipen rimligen bör tolkas är det självklart *ofarlighet* som skall bevisas och att producent och operatör, dvs. de som introducerar något nytt, är de som har som har bevisbördan, inte de skadade.

Dessutom är det närmast att betrakta som människorättskränkning att förneka de sjukdomssymtom och det handikapp som drabbade personer uppvisar och att underlåta att agera till skydd för dem eller inte agera för bot eller lind-

ring. Verkligheten ligger med andra ord före forskningen, teorin och vetenskapen.

Många internationella och även vissa svenska forskarrapporter pekar också i en helt annan riktning än den som svenska myndigheter hänvisar till. Ett exempel på angelägen forskning är den japanska studie som publicerades för en tid sedan och som handlar om mobiltelefonstrålning i allmänna kommunikationsmedel.

Studien visar att strålningen från mobiltelefonerna i japanska tunnelbanor och tåg vida översteg till och med de internationella gränsvärdena som ICNIRP förordar. Då tunnelbanevagnar och tåg är helt metallomslutna rum är resultatet inte förvånande, men det är få människor, utöver de personer som är elöverkänsliga, som har funderat på detta innan denna studie publicerades. Det finns inga skäl att tro att en studie i svenska förhållanden skulle komma att visa annorlunda resultat, och vi kan därför anta att mobiltelefoner även i Sverige överskrider såväl svenska som internationella gränsvärden i tåg och tunnelbanor.

Ett axplock från forskare som ofta åberopas för att åtminstone framhålla behovet av förnyad och fördjupad forskning:

- Dr N. Cherrys arbete visar på illamående som anses förorsakad av långtidsexponering för lågnivåstrålning och inkluderar depression, koncentrationssvårigheter, neurologiska symtom, huvudvärk, extrem trötthet, missfall, infertilitet och sänkning av melatoninhalten – något som i sig ökar cancerrisken.
- Dr Russell Reiters arbete visar kopplingen mellan EMF-frekvenser, melatonin och cancer.
- James E. Trosko, Professor på Michigan State University, rapporterar att elektromagnetiska fält har en biologisk effekt på kroppsceller som kan bidra till de komplexa processer som förorsakar cancer.
- Henry Lai, Professor vid University of Washington, beskriver DNA-skador på rätthjärnor och menar att de kan ackumulera en tid och bidra till en långsamt manifesterande degeneration sådan som ses vid neurologiska sjukdomar som Alzheimers, Huntingtons och Parkinsons sjukdom.
- En stor grupp tyska forskare skrev ett uppmärksammat gemensamt uttalande för ett par år sedan – *Freiburgutropet* – och varnade för strålningens effekter och krävde striktare regler.
- Den så kallade Stewartrapporten refereras det ofta till. Ett citat kan förklara varför: “We recommend, in relation to macrocell base stations sited within school grounds, that the beam of greatest intensity should not fall on any part of the school grounds or buildings without agreement from the school and parents. Similar considerations should apply to macrocell base stations sited near to school grounds.” Efter det att Stewart skrev detta har två forskare visat att om ett barn använder en mobiltelefon i endast två minuter så resulterar det i att barnets bioelektriska aktivitet i hjärnan blir instabil och störd i minst två timmar. Vårt svenska SSI hävdar dock att barnen inte är känsligare och att det inte krävs någon speciell varning för deras del. Många länder gör andra bedömningar. Ryssland rekommenderar

Fel! Okänt namn på

barn under 16 år att inte använda mobiltelefon och Taiwan, Kina, Korea, Pakistan vill särskilt skydda barnen.

Det är tydligt att det behövs mera forskning, och särskilt behandlingsinriktad sådan, för att få mer entydiga svar om risker och biologisk påverkan.

När det gäller internationell forskning föreslår Miljöpartiet att regeringen tar initiativ till en sammanställning och granskning av den internationella kritiska forskningen för att få klarhet i på vilket sätt man bör ta hänsyn till dess resultat. En stor del av forskningen i Sverige är knuten till näringslivet. Dessutom är mobiltelefoniindustrin en för Sverige ekonomiskt betydelsefull näring. När det gäller svensk forskning bör därför uppdrag om forskning kring mobiltelefoner ges till forskargrupper som är oberoende av mobiltelefoniindustrin.

Mastflyktingar → överkänsliga → oroliga

Elöverkänslighet är ett komplext och individuellt tillstånd som löper efter en glidande skala. Många känner medvetet eller omedvetet obehag vid kraftig exponering för t.ex. dataskärmar, lysrör, och mobiltelefonanvändning. Hela 67 % av befolkningen enligt TCO, anser att mobiltelefoner behöver strålningsmärkas och 75 % anser att tillverkarna inte gör tillräckligt för att informera om strålningsrisken. Inte heller Konsumentverket tycks, på sin i övrigt väl utbyggda hemsida, mena att dess uppgift är att varna eller upplysa om eventuell hälsopåverkan av EMF eller mobilstrålning.

Kombinationen med stress, kemikalieemissioner och annan negativ miljöpåverkan skall inte uteslutas utan tvärtom integreras i problematiken med elektrostress. Även om vi i dag ännu inte exakt kan fastslå på vilket sätt elöverkänslighet verkar och vilka faktorer det är som avgör detta handikapp måste vi respektera människors olika behov och handikapp, bland annat utifrån FN:s standardregler för funktionshindrade (Agenda 22). För att möjliggöra detta krävs i ett första skede en omfattande kartläggning av den elektromagnetiska strålningen i det offentliga rummet i Sverige, på ett liknande sätt som man genomför inventeringar om förekomsten av förgiftad mark, radon, CO₂, etc. När denna inventering är genomförd kommer det att finnas information som möjliggör att definiera inom vilka områden det finns en låg elektromagnetisk strålning som inte bör höjas, dvs. som bör undantas från en fortsatt ökning av den elektromagnetiska strålningen och där inga nya tillstånd för mobilmaster/-sändare bör ges. Genom detta arbete kommer det att bli möjligt att på ett mycket mer konkret sätt forska kring konsekvenser för hälsan av elektromagnetisk strålning. Att vetenskapligt kunna definiera säkerhetsnivåer för elektromagnetisk strålning, t.ex. generellt för samhället eller för inrättandet av så kallade lågstrålande zoner, skulle vara ett stort steg framåt.

Det är också nödvändigt att man i nya PBL skapar tydliga möjligheter för kommunerna och länsstyrelserna att inrätta lågstrålande zoner. Dessa förbe-

reds i dag i vissa kommuner, men lagrummet är än så länge otydligt, något som länsstyrelserna också brukar påpeka.

Därutöver skall regeringen ge en utredning i uppdrag att ta fram konkreta förslag på vilket sätt man skall kunna garantera elöverkänsliga personer, vilka är en del av handikapprörelsen med eget s.k. HSO-nummer, tillgång till den offentliga servicen såsom sjukvård, socialtjänst, skolor, äldreomsorg utan att hindras av de offentliga lokalernas elektromagnetiska strålningsbelastning.

Vi menar att kommuner bör få i uppdrag att i sina översiktsplaner märka ut områden som kan undantas från utbyggnadsplanerna för mobiltelefoni och definiera dem som områden med lägre elektromagnetisk strålning.

Lagrum: MB och PBL och försiktighetsprincipen

I det dagliga arbetet ute i landets kommuner pågår en intensiv debatt i vilken mån bygglovsärenden för mobilmaster skall hanteras utifrån enbart PBL eller även utifrån miljöbalken och i vilken mån försiktighetsprincipen är tillämplig i frågan. Här måste följande lagändringar göras: dels att alla basstationer blir bygglovspliktiga så att vi slipper diskutera master och i stället beslutar om alla typer av basstationer och sändares placering, dels att det klargörs att miljöbalken även är tillämplig vid PBL-ärenden samt att försiktighetsprincipen alltid är tillämplig parallellt med alla typer av beslutsärenden.

När det gäller mobil-sändare/basstationer är frågan litet mer komplicerad eftersom deras placeringar i dag till stor del är okända. Dessa sändare finns i mycket stor utsträckning rätt omärkligt monterade på hus och andra byggnader i samhället och förorsakar störningar i nattsömn och koncentration, enligt många vittnesmål, om de är olämpligt placerade. Men det är omöjligt att seriöst undersöka om sändarna har någon objektiv inverkan på människors ohälsa eftersom ingen vet var sändarna sitter. Det första och grundläggande kravet för att få en bättre uppfattning om mobil-sändarnas påverkan på människors hälsa är därför att en tillstånds- och registreringsplikt för mobil-sändare införs i landet. Det är ett krav som även Hyresgästföreningen stöder. Till detta hör att lämna ut information, specifikation av på vilket sätt och i vilken riktning sändare kommer att riktas.

Det är således viktigt att byggnadsnämnder i kommunerna ges möjlighet att avslå bygglov för mobiltelefonmaster och i framtiden även sändare, såväl utifrån försiktighetsprincipen enligt miljöbalken, från miljöhänsyn om framtida nedmontering, utifrån skönhetsaspekter i landskapsbilden och fastighetsvärdering som utifrån människors oro inför eventuella hälsorisker. På samma sätt skall det vara möjligt att avslå dessa bygglov utifrån naturhänsyn, det vill säga att de gör intrång på naturområden, förstör kulturmiljöer eller dylikt. Ett problem som bör lagmässigt rättas till är hur överklagan skall gå till och vilka som skall räknas som sakägare. Vi menar att alla som känner sig påverkade och är närboende skall ha en självklar överklagansrätt. Det är nödvändigt med ett förtydligande i plan- och bygglagen angående tillfälliga bygglov.

Fel! Okänt namn på

Regeringens och dess myndigheters agerande, ansvar och kunskap

Tyvärr instämmer Miljöpartiet i en del av den kritik som av många drabbade framfört om trovärdigheten och brister i medborgarlojalitet som både regeringen och dess myndigheter uppvisat i frågan om strålning och hälsorisker under de senaste åren. Frågetecknen kring mobiltelefoni är många och ger ibland olika svar. Det är just i ett sådant läge som offentligheten skall ta det säkra före det osäkra och skynda långsamt. Ivern hos branschen att expandera har sin affärslogik, men att regeringen glömde föranstalta en miljökonsekvensbeskrivning innan utbyggnaden av UMTS-systemet företogs är förvirrande och omoraliskt.

Den officiella forskningen som SSI och Socialstyrelsen åberopar och tar fasta på uttalar att det inte föreligger någon *bevisad* fara eller att strålning är rentav ofarligt i mobiltelefonisammanhang. Vi menar att man inte på ett seriöst sätt beaktat även den forskning som påvisar risker eller indikerar tveksamhet.

Många är också de drabbade vars behov av hjälp, rättelse och förståelse inte beaktats utan t.o.m. fått ett kränkande bemötande av myndigheter. Oroande är även de rykten som indikerar att SSI:s personal och konsulter inte är fristående från branschanknytning och ibland frimodigt tas i anspråk av mobilbranschen för att t.ex. i medier lägga till rätta larmrapporter som mätning-företag utfört i bostadsområden.

Även SSI:s motsvarighet i England, NRPB National Radiological Protection Board, har fått samma typ av kritik riktad mot sig. En WHO-representant, Dr. Keith Baverstock, menade bland annat att den engelska myndigheten missbrukade forskningen för politiska skäl, att deras personal hämtades från branschen och att deras metodologi var helt felaktig. Dock står engelska SSI bakom en mycket uppmärksammad rapport, Stewardrapporten, som har bidrag från ett antal fristående forskare och som inte enbart avfärdar risker och tveksamheter. Så långt har inte svenska SSI kommit att man tagit initiativ till att sammanställa forskning i angelägna frågor. Tvärtom vittnar svenska forskare om att en oproportionerligt låg andel forskningsmedel beviljas till studier runt risker med mobilstrålning och elöverkänslighet.

Men 3 G-utbyggnaden är nu så gott som genomförd för 3 G-mobiltelefonin, och tills nästa modell blir aktuell måste andra försiktighetsåtgärder än stopp för utbyggnad beaktas.

Det som borde bekymra myndigheterna nu är installationen av Rakel, ett så kallat blåljussystem med kommunikation för polis, brandkår, räddningstjänst. Det opererar på blodhjärnbarriärens känsliga frekvenser. Det finns många kritiska rapporter om hälsokonsekvenser från bland annat det brittiska brandmannafacket om detta.

Övriga aktörer och gränsvärden

Det vedertagna sättet att mäta inverkan av strålning från mobiltelefoner är SAR-värdet, Specific Absorption Rate, dvs. värmeabsorptionsförmågan i huden. Den rekommendation som Sverige använder baseras på en EU-norm som är satt till 2,0 W/kg. Det gränsvärde som tillämpas i USA mäts på ett annat sätt, men motsvarar ca 1 W/kg. I Kina diskuteras en sänkning från 2,0 till 1,0 W/kg. Även i Ryssland och Tyskland diskuteras sänkning av gränsvärdet. I länder som Schweiz och Nya Zeeland finns det förslag på att radikalt sänka gränsvärdena för elektromagnetiska fält i samband med mobiltelefoni och italienarna har redan infört nya riktvärden.

Den internationella strålskyddskommissionen för icke-joniserande strålning (ICNIRP, en branschknuten snarare än WHO-anknuten instans) samlar forskning om biologiska effekter av elektromagnetiska fält. På grundval av ICNIRP:s riktlinjer gav EU ut sina rekommendationer 1999. Dessa rekommendationer har införts i Sverige som myndigheternas allmänna råd. Värdena som anges är uppsatta enbart för att skydda mot värmeeffekter.

Men de intressantaste värdena är frekvenser, på vilket svängningstal olika system och apparater opererar, inte SAR-värdet.

Stewartrapporten slog i stället fast att frekvenser runt 16hertz "skulle om möjligt undvikas" för människor. Vid den nivån dräneras nervsystemet på kalcium och blod-hjärnbarriären öppnas.

Vidare är det befogat att ställa krav på TCP-värdet som anger telefonernas kommunikationsförmåga och som skall tala om på vilken effekt telefonen går. Om telefonen är bra på att kommunicera med basstationen kan den jobba på lägre effekt, vilket innebär att användaren utsätts för mindre strålning. En bra kombination är alltså ett lågt SAR-värde och ett högt TCP-värde och en så låg frekvens som möjligt. TCO:s märkning ställer krav på SAR-värde på maximalt 0,8 W/kg och TCP på minst 0,3 W/kg.

Miljöpartiet menar att en självständig svensk gränsvärdessättning utifrån relevanta hälsokriterier och att åtminstone alla tre ovan nämnda parametrar skall redovisas på varje mobiltelefon.

Konsumenträtt och arbetsmiljö

Andra viktiga åtgärder är att gå ut med är hur man som konsument själv kan kräva sin rätt, kräva goda och testade produkter, kräva märkning och lätthanterliga handsfree. Visserligen är dessa åtgärder sekunda vid sidan av hur offentligheten skall skydda individerna på systemnivå men har ändå stort berättigande.

Till exempel är det viktigt att upplysa folk om att digitala trådlösa DECT-telefoner strålar hela tiden från sin laddningshållare och skadar elöverkänsliga till och med mer än mobiltelefoner. Det finns andra typer av trådlösa telefoner för hemmabruk och för kontor som inte är så skadliga som DECT, men det upplyser inte försäljarna om. Över huvud taget är en promenad i telefonbuti-

Fel! Okänt namn på

kerna en övning i att själv som konsument leta information och bli besviken. På de flesta modeller anges inte strålningsvärde, och broschyrer, skyltar om risker, strålning eller om skydd och märkning lyser helt med sin frånvaro.

Även på arbetsplatserna är den samlade strålningsmiljön ett växande problem. Många besväras av lysrör, av sina datorer, av fläktsystem och kemikalieutsläpp. På toppen av detta kommer de höga frekvenserna av modern telefoni. De som blir sjuka och skadade kan i vissa fall få hjälp med sanering av miljön, men långt ifrån med automatik. Detta bör i en snar framtid regleras så att strålnings- och elkänsliga kan arbeta vidare samtidigt som miljön för alla förbättras med avseende på fält och emissioner av alla slag.

Stockholm den 4 oktober 2005

Lotta Hedström (mp)

Mona Jönsson (mp)